

Vergaderjaar 2022–2023

28 638

Mensenhandel

32 761

Verwerking en bescherming persoonsgegevens

Nr. 211

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 november 2022

Bij brief van 13 december 2021 (Kamerstuk 32 735, nr. 334) heeft het kabinet aangegeven dat er bij de Nederlandse Transplantatie Stichting (NTS) een meldpunt wordt opgezet voor signalen van orgaanhandel. Dit meldpunt is op 7 februari 2022 van start gegaan. In deze brief informeer ik de Kamer graag over enkele ontwikkelingen die zich sindsdien hebben voorgedaan.

In aanloop naar de oprichting van het meldpunt is geconcludeerd dat de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) niet van toepassing is op de met het meldpunt beoogde gegevensverwerking. De gedachte daarbij was als volgt: het meldpunt is enkel gericht op het verzamelen van gegevens over reisbewegingen in de context van orgaantransplantaties. Hiermee wordt kennis opgedaan over illegale orgaanhandel. Het vervolgen van mensen maakt hier geen onderdeel van uit. Daarom is het meldpunt zo ingericht dat er geen persoonsgegevens worden verwerkt van de zorgverlener die de melding doet of van de persoon op wie de melding betrekking heeft.

Recent is naar aanleiding van geuite zorgen uit het veld een juridische her-analyse gedaan. Hieruit blijkt dat herleidbaarheid van gegevens tóch mogelijk kan zijn. De NTS beheert in het kader van de uitvoering van andere taken namelijk wachtlijst- en/of follow-up gegevens. Hierdoor is niet uitgesloten dat gegevens die bij een melding zijn verstrekt zonder grote inspanning binnen de NTS herleidbaar zijn tot individuele personen. Dit betekent dat de AVG toch van toepassing is en verdergaande maatregelen nodig zijn. Het meldpunt is daarom deze zomer tijdelijk op non-actief gezet.

Om te zorgen dat het meldpunt weer snel operationeel is, neem ik twee stappen. Een permanente oplossing ligt in het creëren van een wettelijke grondslag op basis waarvan de NTS volgens de AVG meldingen mag verwerken. Er is een wetgevingstraject gaande van de Wet veiligheid en

kwaliteit lichaamsmateriaal waarin een grondslag voor deze verwerking wordt meegenomen.

In de toelichting bij dit conceptartikel staat duidelijk vermeld dat vanwege de andere werkzaamheden van de NTS deze grondslag nodig is. Het zogeheten voorstel actualisering lichaamsmateriaalwetgeving zal nog voor het einde van dit jaar in internetconsultatie gaan. De wetswijziging zal op zijn vroegst begin 2024 van kracht worden.

Ik vind het onwenselijk dat het meldpunt gedurende dit wetgevingstraject niet-operationeel is. Ook het veld heeft de wens geuit dat meldingen kunnen plaatsvinden. Daarom ben ik het gesprek aangegaan met Stichting Transfusie- en Transplantatiereacties in Patiënten (TRIP) om te bezien of het meldpunt tijdelijk daar ondergebracht kan worden. Omdat TRIP niet beschikt over vergelijkbare databases als de NTS, speelt bij TRIP niet eenzelfde risico tot herleidbaarheid. Deze uitbesteding van gegevensverwerking zal spoedig ingeregeld worden waardoor het meldpunt voor het einde van dit jaar weer wordt opengesteld voor meldingen.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.J. Kuipers